

5

ROZKAZ PREZIDENTA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

z 13. augusta 2026

k 82. výročiu Slovenského národného povstania

Čl. 1

Mužstvo a poddôstojníci!
Dôstojníci a generáli!
Zamestnanci!

V dejinách slovenského národa môžeme právom považovať Slovenské národné povstanie za jednu z najvýznamnejších udalostí v jeho novodobej histórii. Pred 82 rokmi, 29. augusta 1944 sa pod heslom „Začnite s vystaňovaním!“, ktoré bolo signálom na začiatok ozbrojeného odporu proti prichádzajúcim nemeckým okupačným jednotkám, začalo Slovenské národné povstanie. Po mesiacoch neľahkých príprav vedených v prísnej ilegalite sa v ozbrojenom boji spojili vojaci, príslušníci partizánskych oddielov, ako aj politickí predstavitelia československého domáceho a zahraničného odboja. Slovenské národné povstanie sa tak pripojilo k významným prejavom protifašistického odporu v rámci okupovanej Európy. Za slobodu a porážku nacizmu v ňom bok po boku bojovali príslušníci 32 rôznych národov a národností. Týmto aktom sa Slovensko zaradilo oprávnene na stranu demokratických krajín bojujúcich proti nacizmu a fašizmu.

Osobitné postavenie v Slovenskom národnom povstaní patrí príslušníkom slovenskej armády. Práve na jej základoch bola vytvorená 1. československá armáda na Slovensku, ktorá sa stala jeho hlavnou ozbrojenou silou. Mimoriadnu zásluhu na príprave povstania mal podplukovník generálneho štábu Ján Golian so svojimi najbližšími spolupracovníkmi. Vzhľadom na jeho zásluhy bol už ako veliteľ 1. československej armády na Slovensku povýšený do generálskej hodnosti. Brigádnym generál Ján Golian, ako aj divízny generál Rudolf Viest, druhý z veliteľov povstaleckej armády, odvážne a rozhodne stáli na čele odporu proti nacistickej agresii. Ich osobný príklad, vernosť vojenskej prísaha, oddanosť ideálom slobody a hrdinská smrť v nacistickom zajatí zostávajú trvalou súčasťou vojenských tradícií Slovenskej republiky.

Napriek materiálnej prevahe nemeckých okupačných síl dokázali vojaci 1. československej armády na Slovensku spolu s partizánskymi jednotkami viac ako dva mesiace vzdorovať nepriateľovi a viazať významné nemecké sily. Ich odvaha, disciplína a obetavosť predstavujú jeden z najvýznamnejších prejavov vlastenectva v našich dejinách.

Na povstaleckom území sa podarilo aj vďaka činnosti Slovenskej národnej rady ako najvyššieho politického orgánu vytvoriť priestor pre demokratické politické rozhodovanie a obnovu demokratických princípov. Vojenský odpor sa tak stal nielen bojom za oslobodenie krajiny, ale aj zápasom za hodnoty, na ktorých mala byť budovaná povojnová budúcnosť Slovenska.

Slovenské národné povstanie sa stalo dôležitou súčasťou celoeurópskeho odporu proti nacistickej a fašistickej diktatúre a výrazne ovplyvnilo postavenie Slovenska na konci druhej svetovej vojny. Významne prispelo k tomu, že Slovensko sa v rámci obnoveného Československa zaradilo medzi štáty víťaznej protifašistickej koalície. Po oslobodení územia sovietskou Červenou armádou, Kráľovskou rumunskou armádou a 1. československým armádnym zborom sa zároveň začala písať nová kapitola moderných slovenských dejín.

Čl. 2

Mužstvo a poddôstojníci!
Dôstojníci a generáli!
Zamestnanci!

Vzdajme úctu a vďaku odvahe a obeti príslušníkov 1. československej armády na Slovensku, partizánskym bojovníkom, ako aj civilnému obyvateľstvu, ktorí sa pred 82 rokmi s odhodlaním a statočnosťou zapojili do Slovenského národného povstania, čím významne prispeli k zápasu za našu slobodu.

Mužstvo a poddôstojníci!
Dôstojníci a generáli!
Zamestnanci!

Blahoželám Vám k 82. výročiu Slovenského národného povstania. Bud'te verní odkazu Slovenského národného povstania a naplňajte ho pri zabezpečovaní obrany Slovenskej republiky. Chráňte Slovenskú republiku a aj naďalej si zodpovedne plňte svoje povinnosti pri obrane jej slobody, nezávislosti, zvrchovanosti, územnej celistvosti a nedotknuteľnosti jej hraníc.

Čl. 3

Ukladacie ustanovenie

Všetkým veliteľom (náčelníkom, riaditeľom) ukladám oboznámiť so znením tohto rozkazu všetkých profesionálnych vojakov a civilný personál ozbrojených síl Slovenskej republiky na nástupoch alebo zhromaždeniach pri príležitosti 82. výročia Slovenského národného povstania.

Čl. 4

Zrušovacie ustanovenie

Zrušujem rozkaz prezidenta Slovenskej republiky č. 3/2025 k 81. výročiu Slovenského národného povstania.

Čl. 5

Účinnosť

Tento rozkaz nadobúda účinnosť 24. augusta 2026.

Peter PELLEGRINI v. r.
prezident
Slovenskej republiky